

POŽIADAVKY NA VYKAZOVANIE NEFINANČNÝCH INFORMÁCIÍ³⁶

Disclosure of non-financial information requirements

Daša Mokošová

Nefinančné informácie, ktoré sú vykazované vo výročných správach predovšetkým väčších spoločností, sa týkajú buď ich udržateľného rozvoja, environmentálnych a sociálnych údajov alebo sú prepojené s aplikáciou prijatých etických princípov. Nefinančné informácie zverejňované účtovnými jednotkami, ktoré boli založené a majú sídlo v niektorej z členských krajín Európskej Únie (EÚ), sú zverejňované na dobrovoľnej báze. Dobrovoľné zverejňovanie týchto informácií však neznamená, že účtovné jednotky pri ňom nesledujú vydané rámcové osnovy pre nefinančné vykazovanie alebo návody, ktoré približujú, ktoré informácie a v akom rozsahu môžu prinášať používateľom informácií z výročných správ úžitok a zároveň nepoškodia účtovnú jednotku, v prípade, že by išlo o veľmi citlivé informácie, ktoré by mohla napríklad vo svoj prospech využiť konkurencia. Tvorcami rámcových osnov pre nefinančné vykazovanie alebo návodov sú rôzne nezávislé organizácie ako napr. Medzinárodná organizácia pre štandardizáciu (angl. International Organization for Standardization), Svetová iniciatíva pre vykazovanie (angl. Global Reporting Initiative, GRI), Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (angl. Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD), Svetový kompakt spojených národov (angl. UN Global Compact) a v neposlednom rade sa touto problematikou začal zaoberať aj Európsky parlament EÚ.

UN Global Compact identifikoval desať princípov pre vykazovanie informácií, ktoré sa týkajú ľudských práv, práce, životného prostredia a boja proti korupcii. Tieto princípy boli stanovené na základe Celosvetovej deklarácie ľudských práv, Medzinárodnej deklarácie organizácie práce pre základné princípy a práva v práci, Rio deklarácie pre životné prostredie a rozvoj a Dohody spojených národov proti korupcii. Stanovených desať princípov je rozdelených na štyri skupiny, ktoré predstavujú súbor základných hodnôt pre oblasť ľudských práv, pracovných štandardov, životného prostredia a boja proti korupcii, pričom konkrétne ide o³⁷:

Princípy pre oblasť ľudských práv:

³⁶ Tento príspevok bol spracovaný ako jeden z výstupov projektu KEGA 023EU-4/2012 „E-learning ako forma univerzitného a celoživotného vzdelávania v oblasti účtovníctva“.

³⁷ Dostupné na: <http://www.unglobalcompact.org/AboutTheGC/TheTenPrinciples/index.html>

1. Účtovné jednotky majú podporovať a rešpektovať ochranu medzinárodne vhlásené ľudské práva, a
2. Účtovné jednotky sa majú uistiť, že nie sú zneužívané ľudské práva.

Princípy pre oblasť práce a zamestnancov:

3. Účtovné jednotky majú podporovať slobodu združovania sa a účinné uznanie práva na kolektívne vyjednávanie;
4. Účtovné jednotky majú eliminovať všetky formy nútenej práce;
5. Účtovné jednotky majú podporovať účinné zrušenie detskej práce;
6. Účtovné jednotky majú podporovať elimináciu diskriminácie v zamestnaní a v povolanií.

Princípy pre oblasť životného prostredia:

7. Účtovné jednotky majú podporovať preventívny prístup k problémom v oblasti životného prostredia;
8. Účtovné jednotky majú prebrať iniciatívu pri podpore väčšej zodpovednosti vo vzťahu k životnému prostrediu; a
9. Účtovné jednotky by mali podporovať rozvoj a šírenie ekologicky šetrných technológií .

Princípy pre oblasť boja proti korupcii:

10. Účtovné jednotky majú uplatňovať proti korupčné opatrenia a to proti korupcii vo všetkých jej formách vrátane vydierania a úplatkárstva.

Práve UN Global Compact je jedným z rámcov, ktorý je možné aplikovať pri nefinančnom vykazovaní účtovnými jednotkami so sídlom v EÚ, v prípade, že spĺňajú veľkostné kritérium pre nefinančné vykazovanie. Európsky parlament totiž dňa 15. apríla 2014 prijal legislatívne uznesenie o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa menia smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými spoločnosťami a skupinami. Táto smernica mení aj znenie textu smernice 2013/34/EÚ, pre časti zverejňovania nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami. Povinnosť zverejňovania nefinančných informácií sa viaže len na niektoré veľké podniky, ktorými sú podniky, ktoré k súvahovému dňu vykazujú priemerný počet zamestnancov presahujúci 500

za sledované účtovné obdobie, či už na individuálnom alebo konsolidovanom základe. Táto smernica vstúpi do platnosti po jej prijatí koncilom a jej publikovaní v Úradnom vestníku EÚ, čo sa očakáva po lete 2014 a podľa všetkého prvé správy s nefinančnými informáciami budú požadované za rok 2017, ak zoberieme v úvahu skutočnosť, že členské štáty EÚ majú prijať európsku legislatívu do dvoch rokov. Pre nefinančné informácie bol predstavený nefinančný výkaz, ktorý bude súčasťou správy o hospodárení. V nefinančnom výkaze sa budú nachádzať dodatočné informácie o sociálnych a environmentálnych skutočnostiach, v rozsahu uvedenia politiky, rizika a výsledkov, ktoré sa týkajú environmentálnych problematík, sociálnych a zamestnaneckých aspektov, ochrany ľudských práv, boja proti korupcii či úplatkárstvu a zastúpenia na úrovni predstavenstva spoločnosti. Keďže smernica neobsahuje detailné požiadavky pre vykazovanie nefinančných informácií, Európska komisia plánuje do dvoch rokov od prijatia tejto smernice vydať návod na nefinančné vykazovanie. Zatiaľ na základe existujúcich rámcov a návodov má nefinančný výkaz obsahovať informácie o obchodnom modeli účtovnej jednotky, opis politik a realizácii due diligence procesu, opis výsledkov prijatých politik, popis rizík, ktoré vznikajú v oblastiach podnikania a ako ich účtovná jednotka riadi a nefinančné kľúčové ukazovatele výkonnosti týkajúce sa danej účtovnej jednotky.

Abstrakt

Nefinančné informácie zverejňované účtovnými jednotkami, ktoré boli založené a majú sídlo v niektorej z členských krajín Európskej Únie, sú zatiaľ zverejňované na dobrovoľnej báze. Európsky parlament dňa 15. apríla 2014 prijal legislatívne uznesenie o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa menia smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými spoločnosťami a skupinami. Po prijatí znenia smernice, prvé správy s nefinančnými informáciami budú požadované za rok 2017 od účtovných jednotiek, ktoré zamestnávajú viac ako 500 zamestnancov. Smernica neobsahuje detailne požiadavky pre vykazovanie nefinančných informácií, takže účtovné jednotky, môžu používať aj napr. princípy stanovené UN Global Compact.

Kľúčová slova: Nefinančné vykazovanie, nefinančné informácie, výročná správa, EÚ

Summary

Non-financial information disclosed by entities that were set up and have a residence in one of the Member States of the European Union are still published on a voluntary basis. The European Parliament adopted new Directive on disclosure of nonfinancial and diversity information by certain large undertakings and groups on 15 April 2014. This Directive will amend the existing accounting legislation. After the directive will enter into force the entities

might be required to publish their first reports for the year 2017. This requirement should apply to the entities that employ more than 500 employees. The entities may use the principles of the UN Global Compact, because the Directive does not contain the detailed requirements for non-financial disclosure.

Key words: Non-financial reporting, non-financial information, annual report, EU

JEL klasifikácia: M41

Použitá literatúra

- [1] http://ec.europa.eu/internal_market/accounting/non-financial_reporting/index_en.htm
- [2] http://www.fee.be/index.php?option=com_content&view=article&id=1433:factsheet-on-eu-directive-on-disclosure-of-non-financial-and-diversity-information-by-certain-large-undertakings-and-groups&catid=50:corporate-reporting&Itemid=106
- [3] <http://www.unglobalcompact.org/AboutTheGC/TheTenPrinciples/index.html>

Kontakt

Daša Mokošová, Ing., PhD., Katedra účtovníctva a audítorstva, FHI EU v Bratislave, Dolnozemska cesta 1/b, 852 35 Bratislava, tel.: +421 2 67 295 778, dasa.mokosova@euba.sk